

markedstilpasning av banktjenestene - har medført at Postbanken (folkets eiendom) fra 1999 og fremover gradvis er blitt privatisert til DnB.

Mangel på offentlige identitetskort er et problem også for unge, siden det kreves identitetskort for om man skal betale barn eller voksentakster på kollektivtransport, kino osv.

EU innførte krav om innføring av nasjonale identitetskort på begynnelsen av 2000-tallet. Sverige innførte en slik ordning allerede i 2005.

Fra 2009 innførte svenskene i tillegg en ordning med nordisk identitetskort - som utstedes av Skattverket.

Norge besluttet i 2007 å innføre nasjonale identitetskort. 13 år senere er ennå ikke disse kommet på plass. (I 2015 ble det vedtatt en egen Lov om nasjonalt identitetskort).

Hvor er våre sentrale politikere - når det tillates at private banker kan stenge kontiene - slik at folk ikke kan få ut sine egne penger? Og uten å kreve at det offentlige/bankebesørgere de identitetskortene som de krever av folk?

Hvor finnes det lovhjemmel for at private (banker)/ det offentlige kan kreve at du må kjøpe et offentlig pass til 570 kroner, ta førerkort (privat) til rundt 30 000 kroner, eller kjøpe PC, abonnement på internett/ eller smarttelefon (privat), for å kunne få tilgang på egne penger? Dette er en form for økonomisk slaveri er min påstand.

Bankene tar heller ikke hensyn til at ca. 400.000 borgere ikke er tilknyttet internett, eller de nærmere 350.000 personene som ut fra kognitive evner, syn osv. - ikke er i stand til å betjene digitale hjelpemidler. Det viser hvor feil det var å legge ned Postbanken.

Gebyret for at banken skal belaste kontoen din er på rundt 100 kroner per operasjon. En pensjonist fortalte at han hadde fått tre fakturaer - på til sammen 90 kroner - fra bompengeselskaper. For de tre betalingsoperasjonene tok banken 285 kroner i gebyr. Dette er «straffen» for ikke å ha kjøpt digitale hjelpemidler hos private og for å unngå inkassokrav.

Jørund Hassel
Medlem av elderrådet
Innlandet fylke

VINDKRAFT

Om vindkraft og energi

Glåmdalen skriver i sin leder 22.1.2020 bl.: «Selv om Norge er velsignet med mye ren vannkraft, vil ikke dette være nok til å møte framtidens behov når elektrisitet skal erstatte mye av den fossile energien». Lederen og ovennevnte sitat minner mer om synsing - og det er greit - men fakta om el. produksjon i Norge og forbruk frem til 2040, er iht NVEs egne

rappporter (22/2019 og 43/2019) følgende (er ikke synsing, men prognoser basert på faglige utredninger og som stadig oppdateres):

Det estimeres at kraftproduksjonen i Norge i 2040 (eks. havvind) vil komme opp i ca. 180 TWh mot en produksjon i dag på ca 150 TWh.

Forbruket i Norge i 2018 var på 136 TWh og forventes å øke til 159 TWh i 2040 iht NVEs rapport 22/2019 - Strømforbruk mot 2040. Det vil i praksis si en fortsatt økning i Norges kraftoverskudd til tross for storstilt elektrifisering av industri og transportsektoren som det redegjøres for!

Så er spørsmålet - skal vi teppelegge Norges kyst og nærrområder med vindindustrialegg for å produsere mer el.kraft som skal ut av landet ?? EU forbruker i dag ca. 3500 TWh elkraft og et totalt energiforbruk på ca. 19.000 TWh. Skal Norge bygge ned sin urørte natur med vindkraft for kanskje å kunne sende ut 20 TWh på årsbasis? Det er 6 promille (!) av EUs elforbruk og 1 promille av energiforbruket! Skal vi gjøre dette for at vindkraftspekulanter/prosjektutviklere skal tjene seg søkkrike ved å selge vindkraftanleggene til utenlandske eiere som hverken betaler skatt i Norge og som drar avgårde med millioner av kroner i «grønne sertifikater» som betales av norske husstander? Når skal nisselua fjernes?

De politikerne som nå er med i vindkraftmotstanden landet rundt, har forstått den naturødeleggende og irriterbare nedbygging av urørt natur. Bare se på inngrepene i de utbygde områdene! Det nytter ikke å sitte i Oslo å synse!

Erik Brinchmann
Haugesund

ENGELSK FOTBALL

Solskjærs dilemma

For oss fotballinteresserte er det spennende å følge Ole Gunnar Solskjærs jobb i Manchester United. Han følges i alle media, spesielt i England.

Manchester United er ikke helt på topp, og da han får han pepper fra alle forstå-seg-på-ere - også fra norske kommentatorer. Men laget hans er fortsatt på 5. plass i ligaen etter alle problemene som har oppstått. Solskjær kom til en klubb han kjente godt, men ikke godt nok. Utvendig var «huset» godt vedlikeholdt, men toalettene var lekk, flere av dusjene var i uorden, sengene var lappet i hop med spiker og limbånd, sengeklærne var av det billige slaget og de fleste knivene i kjøkkenskuffen var sløv. Kun en to-tre stykker var så kvass som han ønsket

Dette oppdaget han nok etter en liten stund. Men hva gjør en når huset lekker og det meste av bruksgjenstandene er utslitt og ubrukkelig. Rive huset og bo «på gata». Det

MANCHESTER UNITED: Innsenderen håper Ole Gunnar Solskjær får tid nok på seg til «å gjenreise huset» **FOTO: NTB/SCANPIX**

skjønner alle ikke går - du har jo en familie å ta vare på.

Nei, restaureringsarbeidet må igangsettes. Først planlegging - hvordan vil vi ha det - deretter en arbeidsplan for gjennomføringen. Jeg tror det er det han nå holder på med. Noe av inventaret må kastes og nytt kjøpes inn, men det nye må passe inn i planen, og det kan ta tid å finne fram til det rette.

Kanskje er huset ferdig om to sesonger, det blir spennende å følge med. Jeg ønsker ham lykke til og håper på det beste.

Ivar Sverre Kulseth
Flisa

KULTURPOLITIKK

Ikke rør teatrene våre!

Teatersjefer over hele landet er bekymret for fremtiden når regjeringen nå skal gå løs på kulturlivet og flytte ansvar for finansiering av kulturen fra stat til region. Bekymringen er berettiget.

Som ledd i den underlige regionreformen skal ansvaret for store deler av kulturlivet flyttes fra stat til fylke. Ikke fordi det blir bedre kultur til folket av det, men fordi regjeringen mener regionene må få flere oppgaver. Nok en gang må kulturen bære en stor del av byrden for høyrepolitikens uklokheter. Ansvaret for de fleste kulturinstitusjoner skal dermed overføres til regionene, og den tredelte finansieringsmodellen der kommune, fylke og stat sammen finansierer kulturinstitusjonene, skal skrotes. Skal vi tro kulturministerens planer, vil det etter reformen kun være et fåtall utvalgte institusjoner som fortsatt skal kunne defineres som nasjonale, og dermed ha forutsigbarhet på statsbudsjettet.

Å overføre det økonomiske

ansvaret for kulturinstitusjonene til regionene, uten at pengene følger med, er en svært dårlig ide. Hvis kultursektoren, der lite er lovpålagt, skal kjempe om sårt tiltrengte kulturkroner i stramme fylkesbudsjetter, er sannsynligheten stor for at de vil tape til fordel for lovpålagte oppgaver som vei og skole. Dette vil kunne svekke det viktige kulturtilbudet til deg og meg.

Arbeiderpartiet vil at alle skal ha tilgang til kunst og kultur av høy kvalitet, uansett hvem du er og hvor du bor i landet. Derfor vil vi styrke kulturen, ikke stykke den opp og svekke den. Kulturlivet i regionene må styrkes, ikke gjennom å bryte ned den nasjonale satsninger, men med noe nytt! Vi vil opprette regionale kulturfond, som er den rette veien å gå for at fylkespolitikere og kulturlivet i regionene kan blomstre. Men institusjonene vil vi beholde på statsbudsjettet som i dag, slik at de gis forutsigbarhet og kan skape et tilbud av høy kvalitet. Slik sikrer vi målet om at alle skal ha gode tilbud, landet rundt. Vi vil at ambisjonene i kulturpolitikken skal heves og tersklene for deltakelse senkes. Derfor vil vi også bruke 1% av statsbudsjettet på kultur. Over hele landet.

Og vi lytter til regionteatrene våre.

Anette Trettebergstuen
Kulturpolitisk talsperson
Arbeiderpartiet

STYRINGSRETTE

Sjefen bestemmer – uansett ...?

Styringsretten er vel kjent i arbeidslivet, men kan noen arbeidsgivere ha misforstått hva dette egentlig er?

Om en arbeidsgiver benytter utsagnet «jeg har styringsrett» nærmest til enhver tid, vil vi hevde at vedkommende med

stor sannsynlighet har misforstått hva som ligger i begrepet.

Kort fortalt er arbeidsgivers styringsrett retten til å organisere, lede, kontrollere og fordele arbeidet. Styringsretten er ulovfestet, og bygger på en generell sedvane om at arbeidsgiver må kunne gi rimelige og nødvendige instruksjoner innenfor arbeidsforholdet. Styringsretten er fastsatt i flere dommer, blant annet gjennom den såkalte Nøkk-dommen og Theatercafe-dommen. Arbeidstakerpartene i arbeidslivet anerkjenner prinsippet om styringsrett.

Men; det er heller ingen tvil om at styringsretten er begrenset av ulike lovbestemmelser, for eks. arbeidsmiljøloven, tariffavtaler og individuelle arbeidsforhold. Og vi stiller spørsmålet om det er for mange arbeidsgivere som ikke kjenner begrensningene?

Mange ledere er dyktige og kjenner godt til styringsretten med dens begrensninger. Heldigvis. Men likevel er vår erfaring at det er et økende antall ledere som ikke fullt ut forstår styringsrettens begrensninger. Man kan altså ikke uten videre bestemme hva som helst - og når som helst.

Man kan for eksempel ikke snu opp ned på hva en ansatt skal gjøre og argumentere med styringsretten. Om endringene er store, må man følge visse regler.

Man kan heller ikke uten videre endre arbeidstiden eller lønna til ansatte. Også her er det regler å følge.

Begrensninger i styringsretten følger også alminnelige saklighets- og likebehandlingskrav, samt lovens krav om at arbeidstakerens verdighet og integritet skal ivaretas, (jf. arbeidsmiljøloven § 4-3 første ledd.)

Arbeidsgiver har også en alminnelig omsorgsplikt. Det kan for eksempel dreie seg om en relativt stor grad av plikt til å tilrettelegge for en arbeidstaker som av ulike grunner trenger det. Eller særskilt vern i varslingssaker. Eller omplassering til annen stilling.

Videre er det slik at tillitsvalgte skal være med i svært mange prosesser som på ulike måter berører de ansatte. Et viktig redskap er Hovedavtalen i de enkelte virksomheter. Kloke arbeidsgivere erkjenner at delaktige ansatte og tillitsvalgte sørger for at virksomheten, offentlig eller privat, blir en bedre virksomhet. Det er lurt at «de som har skoen på», får være med og bestemme. En god leder forstår også at reell medbestemmelse er smart.

Kanskje er partssamarbeidet i Norge en like viktig suksessfaktor som olja?

Derfor; som representanter for en fagforening mener vi at ledere skal fortsette å lede godt og tydelig, men ikke bruk hakk i plata -utsagnet «jeg har styringsrett» uten å vite at det finnes begrensninger!

Lisbeth Grandalen og Olav Neerland
FO Innlandet